

Het hoogste bestuurlijke orgaan van Coöperatie CRV is de ledenraad van 87 veehouders. Namens de ledenraad houdt de raad van commissarissen (RvC) toezicht op het beleid van de CRV Holding BV. In de RvC zitten zeven veehouders en drie commissarissen van buiten de sector. Wie zijn zij en wat is hun visie? In een serie in Veeveelt stellen ze zich voor.

deel 1	Peter Broeckx	deel 7	Peter Schrijver
deel 2	Gert-Jan Verploeg	deel 8	Kurt Faes
deel 3	Johan Wouterse (extern)	deel 9	Freek Rijna (extern)
deel 4	Fons Kersten	deel 10	Sjoerd Schaap
deel 5	Wietse Duursma	deel 11	Luc Reijnders
deel 6	Etienne Cosyns (extern)		

Besturen vanaf het boerenerf

Beroepsbestuurder wil Sjoerd Schaap niet zijn. Maar vanaf zijn erf in het Friese dorpje Tirns is de veehouder nauw betrokken bij ontwikkelingen in de sector en de impact daarvan op boerencoöperaties. ‘De nieuwe generatie veehouders speelt actief in op veranderingen. Dat vraagt ook aanpassingen van CRV’, stelt de commissaris.

TEKST WICHERT KOOPMAN

naam **Sjoerd Schaap**
 woonplaats **Tirns**
 leeftijd **61 jaar**
 gezin **3 kinderen samen met Nelleke Wiedijk en 3 volwassen kinderen uit een eerder huwelijk**
 opleiding **mas en diverse kadercursussen**
 bedrijf **samen met Nelleke en zoon Jelmer 180 melkkoeien en 60 stuks jongvee op 80 ha**
 bestuursfunctie **lid hoofdbestuur en raad van commissarissen CRV sinds 2014**
 vorige bestuursfuncties **bestuurslid Agrarische Jongeren Friesland, bestuurslid CCLB accountants (voorganger van Accon avm), ledenraadslid FrieslandFoods (en voorgangers), ledenraadslid CRV**

Meer dan één bestuursfunctie tegelijkertijd heeft Sjoerd Schaap nooit willen vervullen. ‘Ik vind besturen een mooie uitdaging, maar dan wel vanaf de boerderij. Ik ben en blijf in de eerste plaats veehouder en wil zeker geen beroepsbestuurder zijn’, verklaart hij. Die boerderij is een melkveebedrijf in het dorpje Tirns in zuidwest-Friesland. De familie Schaap boert er al sinds 1870 en inmiddels melkt Sjoerd er in maatschap met zijn zoon Jelmer 180 koeien op 80 hectare. Overigens werkt Jelmer ook nog als inseminator en neemt een medewerker in de Wajong-regeling vader en zoon veel dagelijks werk uit handen.

Naast de in 2018 gebouwde stal neemt een vergistingsinstallatie een prominente plaats in op het erf. Deze is sinds 2015 geen onderdeel meer van het veehouderijbedrijf en wordt beheerd door Sjoerds oudste zoon Ids, die inmiddels meerdere bedrijven onder zijn hoede heeft. ‘Met mijn praktische opleiding mis ik misschien wel eens wat theoretische kennis. Maar het is goed dat in de raad van commissarissen van CRV mensen zitten met een verschillende achtergrond, al wordt het wel tijd dat ook vrouwen een kans krijgen. Diversiteit van bestuurders zorgt voor betere besluiten’, stelt Schaap. Daarbij is de open bestuurscultuur – ‘we spreken eerlijk over wat goed en wat niet goed gaat’ – volgens de commissaris ook een belangrijk kenmerk van de coöperatie, waarvoor

hij, eerst als ledenraadslid en nu als hoofdbestuurder, in totaal alweer zestien jaar bestuurlijk actief is.

Inspelen op ondernemers

Vanaf het boerenerf in Tirns ziet Schaap de melkveehouderij in Nederland en Vlaanderen in hoog tempo veranderen. Over de omvang van de sector maakt de Friese melkveehouder zich wat minder zorgen dan sommige van zijn collega’s. ‘Ik ga ervan uit dat er in de politiek genoeg mensen met gezond verstand rondlopen die snappen dat het niet slim is om te snijden in het aantal koeien. Maar er zullen de komende jaren nog wel veel melkveehouders stoppen’, voorziet hij.

‘Degenen die overblijven, zijn ondernemers, dat wil zeggen: mensen die actief inspelen op veranderingen. Dit zijn zeker niet alleen veehouders die kiezen voor schaalvergroting. Ook collega’s die verbreden, zijn vaak heel ondernemend. Wat deze nieuwe generatie veehouders kenmerkt, is dat ze een duidelijk doel voor ogen hebben en scherp sturen op kosten en opbrengsten’, stelt de commissaris vast.

‘Om onze positie in Nederland en Vlaanderen te versterken zal CRV hier goed op in moeten spelen. We moeten nog beter leren luisteren naar wat ondernemers willen en daarvoor passende producten ontwikkelen. De ene veehouder wil volledig ontzorgd worden als het gaat

Sjoerd Schaap: **‘Resultaten van levensduurfokkerij zou CRV meer naar burgers moeten uitdragen’**

over de vruchtbaarheid van de veestapel, terwijl de ander niet meer vraagt dan scherp geprijsd sperma van een paar goede stieren. Beide typen ondernemers moeten we kunnen bedienen’, vindt de commissaris. ‘Onder leiding van de nieuwe directie ontwikkelt CRV zich nu steeds meer tot een bedrijf dat vanuit de markt wordt aangestuurd. Dat is wat deze tijd ook van een boerencoöperatie verwacht’, stelt hij vast.

Maatschappij kijkt mee

Sinds twee jaar krijgen de koeien van de familie Schaap weer weidegang. ‘Dankzij de weidepremie is het financieel interessant, maar we doen het ook voor onze omgeving’, verklaart de veehouder. ‘De maatschappij kijkt kritisch mee met de manier waarop wij voedsel produceren en wij hebben van de omgeving een “license to produce” nodig. Dat wil zeggen: dat ons de ruimte wordt gegund’, legt hij uit. ‘Daarbij is het ook nodig dat we laten zien dat we dierwelzijn serieus nemen’, vindt Schaap. ‘Wij kunnen als boeren geweldig trots zijn op hoge producties en natuurlijk is het zo dat koeien dat alleen realiseren als er goed voor ze wordt gezorgd. Maar de vraag is of de burger er ook zo naar kijkt’, filosofeert de CRV-bestuurder. ‘We besteden in de fokkerij veel aandacht aan gezondheid en levensduur en boeken daarmee ook mooie resultaten. Dat zou CRV ook naar burgers veel meer moeten uitdragen’, vindt hij. Ook de wereldwijd stijgende belangstelling voor de inzet van vleesstieren op melkkoeien, in combinatie met het gebruik van gesekst sperma, is volgens Schaap mede ingegeven door een kritisch meekijkende maatschappij. ‘In Nederland hebben we een vleeskalverhouderij, maar in grote delen van de wereld zijn stierkalveren van melkrassen niet of nauwelijks tot waarde te brengen. Het wordt steeds lastiger om dat uit te leggen’, stelt hij vast.

Coöperatieve samenwerking noodzaak

‘Door zelf te investeren in de ontwikkeling van een nieuwe techniek voor het seksen van sperma steken we onze nek uit’, vindt de CRV-bestuurder. ‘Dat doen we ook met het verzamelen van data over voeropname. En in het verleden hebben we dat gedaan met de ontwikkeling van genoomfokwaarden en de bouw van het Dairy Breeding Center in Wirdum.’ ‘Van deze investeringen profiteren alle veehouders’, constateert Schaap. ‘Maar om toonaangevend te kunnen blijven zal CRV – nog meer dan we nu al doen – moeten samenwerken met organisaties en coöperaties in landen om ons heen. Wij maken ons al lang sterk voor de vorming van een coöperatief blok van veeverbeteringsorganisaties, met als groot doel om voldoende middelen te blijven genereren voor investeringen die op het boerenerf het verschil maken. Dat is nodig om tegengas te kunnen geven aan private partijen die aan boeren willen verdienen’, vindt hij. In de wei wijst de boerenbestuurder enthousiast op de dochters van Double W Ranger. ‘Het is ongelooflijk om te zien wat die stier in één generatie kan verbeteren’, vertelt hij. ‘We mogen als Nederlandse en Vlaamse veehouders trots zijn dat we eigenaar zijn van een organisatie die stieren van dit kaliber op de kaart heeft staan.’ |